

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMÉGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TÁRSASÁG” HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, fél évre 5 K, negyed évre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DERÉKI ANTAL

FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adunk.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K. A nyílt-tér és hirdetések előre fizetendők.

M. kir. postatakarékpénztári cseque-számla 10,489. szám.

Székely vasuti politika.

Most, midőn a képviselőházban épen a vasuti beruházási javaslatok fölött foly a vita, aktuálisnak tartottuk leköszölni azon ífeliratot, melyet Udvarhelyvármegye alispánja a vármegye törvényhatóságának határozatából a kereskedelemügyi kormányhoz terjesztett és mely az egész Székelyföld eddigi vasuti politikájára is rámutat:

Kereskedelmi Miniszter Ur!

A vármegyei törvényhatóság idemellékelte határozatában kifejezést adott ama véleményének, hogy az államvasutak fővonalának Ágostonfalvától Málnásig való kiépítése a Székelyföld „Erdővidék” nevű részének igen fontos érdekét képezi; Erdővidéknek egy bizonyos területe Udvarhelymegye hatósága alatt is áll s ezért ez a megye is köteletségében állónak tartja, hogy az illető vidék érdekét előmozdító intézményért szavát fölemelje.

A helyiérdek azonban a fölvetett vasuti terv esetében magasabb közérdekkel is kapcsolódik össze s én éppen e közérdek szempontjaira igyekszem ezuttal ráirányítani a figyelmet.

Mindenki által vallott igazság, hogy a vasut a művelődés tényezője, egy nép gazdasági erőinek hathatós kifejlesztője, s ezuton a társadalmi haladás fel lendítője. Érdekes példája ennek az igazságnak éppen Erdély, hol a multbeli forgalmi politika úgy helyezte el a vasutakat, hogy messze elkerülte és mellőzte a Székelyföldet, ellenben a szász és oláh vidékeket a világforgalom sodrába hozta belé. Így fejlődött ki ez utóbbi vidékek jelentősége a Székelyföldével szemben, holott a Székelyföldön természeti kincsek gazdagsága, s a népnek történeti bizonyossággal megállapítható ipari, kereskedelmi és gazdálkodó őseréje állott rendelkezésre. Ez az őserő mind elhanyagolódott s az a székely, a ki a multban saját maga készítményeivel és kereskedői szellemével külföldön is tudott érvényesülni, most már nem vehette fel a versenyt a vele szemben forgalmi kedvezményben részesült szomszédjaival.

Nem a szomszédokra való gyűlölség vagy irigykedés vezeti a székely társadalmat, mikor ezt a panaszát hangoztatja, hanem az a keserűség, hogy sa-

ját erőinek visszafejlesztésével és mellőzésével a nemzeti művelődés ügyét is megcsontították. Pedig a nagy magyar föld és a Székelyföld közé eső nemzetiségi vidék idegen és bizalmatlan szellemével szemben a magyar nemzeti művelődés főlényével kell hatni. Ámde hogy lehessen még ez a ható ereje a művelődésnek, ha éppen az ország végső szögletében, a Székelyföldön se vetheti meg sarkát? Ez a székelyföld egyenesen visszatiltódott attól a történeti szerepétől, hogy a szomszéd nemzetiségek idegen vagy legalább is kozmopolita szellemének ellensúlyozója legyen. Sőt a multbeli rossz vasuti politika a nemzetiségi vidékek kényeztetésével és világforgalomba való helyezésével nemcsak tultengővé tette ama vidékek jelentőségét a székelyföld felett, hanem egyenesen bele is vitte azok szellemét az idegenségbe és kozmopolitaságba.

Ebben a helyzetben a székelység javára irányuló forgalmi politika nem helyi érdek, hanem a nemzeti szellem egységének az érdeke. És az államnak, mint a nemzeti szellem leghivatottabb képviselőjének szinte sietve kell hozzáfognia, hogy a székelyt kiragadjja az eddig elfejlesztett helyzetből s visszaadja őt nemzeti hivatásának. Mert úgy áll a dolog, hogy a forgalomnak nemzetiségi vidékekre való irányítása magával sodorja a székelyföld meglevő gazdasági erőit is; nem befelé, a maga javára és gyarapítására, hanem kifelé, a nemzetiségi vidékek idegen érdekének alárendelve.

A székely társadalom egysége helyett így áll elő annak szétforgácsolódása. És így áll elő az a helyzet, hogy például olyan székely terület is, mint Erdővidék más székely gócpontoktól elszigetelve, csupa idegen területen kell, hogy lebonyolítsa még a szomszédos forgalmát is. Pedig ez a vidék egyik legértékesebb része a székelyföldnek s közel is van a székely városokhoz helyrajzilag, de már vasuti összeköttetés szerint csak Brassón keresztül, óriási kerülővel tud eljutni Sepsiszentgyörgyre is. Ime így fosztódik meg a székelyföld a maga értékes vidékeitől, így lesz nemzetiségi városok kihasználási területévé, így szakad el a székelység természetes együttérzének érdekközösségéből.

Ezen a természetellenes helyzeten segít éppen Erdővidék nézve Ágostonfalva—Málnás közt létesítendő vasuti kapcsolat. — Sepsiszentgyörgyhöz, Kézdivásárhelyhez és Csikszeredához mindjárt közelebb hozza az illető vidéket, s így visszaadja ezt a székelyföld társadalmi és gazdasági érdekkörébe, egységébe és testvériségébe. Visszaadja nemcsak magát a vidéket, hanem annak a vasut által emelkedett jelentőségét is és a vasut nélkül kiaknázhatatlan természeti kincseit.

A székelyföld erősbbülésének, önmagához való visszatérésének lesz tehát egyik hathatós tényezője az a vasuti szárnyvonal. És ezzel egyszersmind erős lépést tesz az állam ama cél felé, hogy a székelyföld a nemzeti művelődés ügyét diadalmasan szolgálhassa.

Nem mulaszthatom még el annak felemlítését, hogy Erdővidék forgalmának így a székelyföld belseje felé való áttekelése teljesen megfelel annak a világforgalmi iránynak is, mely Magyarország kivitelének a Fekete-tenger felé akar utat nyitni. Az eddigi Budapest—Predeal—Bukarest felé menő irány nagy kerülővel s nagy szállítási költséggel juthat a tengerig. Az egyenes és legközelebbi irány a székelyföldön keresztül vezet Budapest—Kolozsvár—Marosvásárhely — Székelyudvarhely — Sepsiszentgyörgy—Bodzaszoros állomásokon a konstancai kikötőig. Magyarország jövőendő világforgalmának ez az útja, mert ez a legrövidebb s a szomszéd Románia érdekével is összhangban áll, hogy Konstanztól viszszaamenőleg Buzeu állomásig épített vasutját a magyar határszélig vihesse s világforgalmi jelentőségű vcnallá fejleszthesse.

És a hogy útja ez az irány egy új világforgalomnak, úgy lesz helyrehozatala annak a multbeli vasuti politikának is, mely a székelyföldet kihagyta a nemzeti művelődés munkájából. Akkor szerveződni fog az egész Székelyföld, hogy őserőivel és elhanyagolt munkaképességeivel Magyarország gazdasági önállóságának nagy eszményét megvalósítsa s megtartani, hatalmassá fejleszteni segítse.

Ez ut felé törekszik Erdővidék is, mikor a brassó—predeal vasuti forgalomból kitérőt igyekszik szerezni magának a Székelyföld belseje felé. A jövőendő

világforgalmi irány felé törekszik ezzel, s ennek az iránynak az általa kívánt rövid szárnyvonal mintegy erecskéje gyanánt szolgál, mely majd hivatva lesz a nemzetiségi vidékek forgalmát is átterelni.

Kérem a nagyméltóságú miniszter urat, hogy ezeket a szempontokat kegyeskedjék figyelmére méltatni s a székelység nemzeti hivatása érdekében is hozzájárulni az Ágostonfalva—Málnás közti vasut kiépítéséhez.

A korondi esethez.

Az ismeretes Barkóczy-ügy politikai természete annak jogi oldalát teljesen háttérbe szorította úgy, hogy az eset kapcsán ide vonatkozó tárgylagos jogi fejtegetést annak idején sehol nem olvashattunk, mert — úgy látszik — a politikában a tudománynak, a higgadt, okos szónak a legkevésbé van helye...

A minden politikai ízt és háttérrel nélkülöző és csupán partikularis jelentőségre vergődött korondi eset éppen a legalkalmasabb arra, hogy annak kapcsán a polgári házasságkötés természetét és annak alakszerűségét jogilag kellő tárgylagossággal kifejtjük.

Annélkül tehát, hogy valakinek vallási vagy politikai meggyőződését érintenők és azon határozott szándékkal, hogy e kérdésben — nem vitát idézünk fel, hanem ellenkezőleg — vitát zárunk le, álljanak itt a következő száraz jogi tételek és jogi konzekvenciák:

Nagyon, de nagyon tévednek azok, akik a polgári házasságkötésben egy közönséges szóbeli vagy írásbeli szerződést látnak.

Mert mi a közönséges szerződés lényege?

Az, hogy a feleknek, tehát a privát személyeknek akarata nemcsak találkozik, hanem az akaratmeg egyezés már magában az akaratnyilvánítás megfelelő formájának betartásával jogviszonyokat vagyis kölcsönös jogokat és kötelezettségeket állapít meg.

Némi közjogi színezettel bir ugyan, de még mindig a magánjog keretein belül van s azért közönséges szerződési jelleggel bir az actus akkor is, ha az ügyletnél a feleken kívül államhatalmi közeg is van jelen, de csupán mint ellenőrző szerv vagy ünnepélyes tanu szerepel s a jog megállapító erő még tisztán a felek működéséhez van kapcsolva.

De már kilép a magánjog korláta közül az actus s így nem közönséges szerződéssel állunk szemben akkor, ha a felek működése jogmegállapító erővel nem bir, hanem leg-

tovább a jogviszony létrejöhetségének előfeltétele és a jogmegállapító ténykedést az államhatalom közege végzi, akinek működéséből a jogviszony közvetlenül ered.

Már pedig a polgári házasságkötés az utóbbi kategóriába tartozik, mert itt a felek működése, nevezetesen egybehangzó akarat [kijelentése a házassági jogviszonyt még magában létre nem hozza, az csupán a polgári tisztviselőnek a felek akaratmegegyezésére alapított és attól feltételezett kijelentése által — még pedig — közvetlenül valósul.

Az ilyen természetű aktusokat éppen közjogi természetük miatt, minden idők jogi felfogása, úgy például már a legelső művelt jogász nemzet, a rómaiak jogrendszere is élesen elhatárolja a tisztán magánjogias jellegű, tehát közönséges szóbeli vagy írásbeli szerződéstől.

Szerződési jelleg mindenesetre van a házasságkötésben azóta, amióta a nőnek egyenranguságát a férfival ezen aktusnál, a civilizáció világszerte elismertette, mert hisz a szerződés lényeges jellemzője, az akaratmegegyezés a házasságnak azóta elengedhetetlen feltétele.

De ennyi szerződési jelleg aztán nemcsak a polgári házasságkötésnél, hanem a házasságkötés minden, tehát egyházi formájánál is van, mert a kanonjog szerint is a felek akaratmegegyezése s annak nyilvános kijelentése az egyházi közegnek — 1893-ig nálunk is jogmegállapító — ténykedését meg kell előzzé, de az a fontos és lényeges, hogy ez az akaratmegegyezés, tehát a szerződési jelleg a házasságkötés egyetlen formájánál sem állapítja meg a jogviszonyt, jogmegállapító ereje egy harmadik személy, az egyházi, vagy állami közeg ténykedésének van.

A polgári házasságkötés ezen közjogi természete [már szükségképpen maga után vonja az ünnepélyességet, amellett, hogy ez az ünnepélyes jelleg magának a házasságkötésnek az egész életre kiható nagy fontosságából, továbbá a házassági jogról szóló 1884. évi XXXI. t. c. 39. §-a, annak miniszteri indoklása, végül pedig az ezekkel összefüggő belügyminiszteri utasításoknak, az 1895. nov. 26-án 103,374. szám alatt és 1896. febr. 11-én 12,500 szám alatt kelt rendeleteknek betüiből és szelleméből félreérthetetlenül következik.

Az ünnepélyes jelleg tehát kétségen felül áll.

Az ünnepélyesség külső alakszereit és részleteit azonban sem törvény, sem rendelet nem állapítja meg, azt a hivatkozott jogforrások az eljáró állami közeg discrecionarius belátására és a törvény alapján kifejlődő gyakorlatra az u. n. jogszokásra bízták, mert hisz a jogalkotásra hivatott főszervektől ilyen nagyfokú részletezést, aprólékosságot várni nem lehet.

Már most a kétségen felül álló ünnepélyes jellegzés, egy olyan természetű aktusnál, amilyen a fentiek szerint a házasságkötés is, ha a törvénytől jogszokás, amely kötelező erő tekintetében a törvény vagy rendelethöz egyáltalán nem különbözik, nem is állapította volna meg, (de szerintem megállapította) még úgy is, a felállítás elemi kelléke, amelyet az eljáró állami közeg nemcsak

jogosítva van, de köteles is megkövetelni.

És hogy az állami tisztviselőnek a törvény, az ahhoz kiadott utasítások és a jogszokás alapján az ünnepélyességnek ezt a konkrét alakszereit, a felállást, joga van megkövetelni és hogy ennél fogva — természetesen — a jelenlevőknek kötelessége ezt megtenni, ha ezt valaki ezek után sem hinné el, akkor legyen szabad hivatkoznom egy igazi szak tekintélyre, aki ebben a tekintetben — ma talán legilletékesebb a jog magyarázására, mert hisz a kérdéses közigazgatási ügynek ma ő a legfelsőbb szerve, t. i. gróf Andrássy Gyula belügyminiszterre, aki a képviselőház 1908. évi április hó 4-én tartott ülésén röviden és kerekén kijelentette, hogy az eljáró állami közegnek igenis van joga a felállásra mindenkit felszólítani, amiből a felekre a felállítás kötelezettsége önként foly, mert különben az állami közeg elismert joga semmisül meg.

Arról már ezek után szinte fölösleges beszélni, hogy az a tisztviselő ott az aktusnál a magyar államot, annak hatalmát képviseli és testesíti meg és hogy az a címerrel ellátott nemzeti színű vállszalag, amelyet ő ekkor hordani köteles, az 1848. évi XXI. t. c. értelmében — ilyen esetekben — a magyar állam szuverenitását, méltóságát és tekintélyét jelképezi, amely előtt az ünnepélyesség ezen elemi kellékének teljesítésével meghajolni és tiszteletét kifejezni, szerény véleményem szerint az állampolgári hűség követelménye és hofzi kötelesség.

Jogállamban senkinek nem lehet kifogása az ellen, ha valaki egy törvényt vagy intézményt nem helyesel, azt bírálta tárgyává teszi és annak alkotmányos uton való megváltoztatására törekszik, mert ez az intézmények és általában az államélet fejlődésének felette becses tényezője, de amíg egy konkrét jogrend fennáll, nyugodjék az a jogrend törvényen, rendeleten vagy szokáson, azt tisztelni kell, mert ellenesetben a minden állami és társadalmi rend alapját képező nagy elv, a jogrend szentségének és sérthetetlenségének elve szenved csorbát, már pedig ezt az elvet csak anarchisztikus irányzatok tagadhatják meg.

És még csak egyet. Ne méltóztatnék összetéveszteni a semmiféle jogrend által el nem érhető, nem szabályozható, tehát feltétlenül korlátlan lelkiismereti szabadságot a cselekvési szabadsággal, mely utóbbi már jogi szabályozás alá esik és csupán a jogrend szabta korlátok között mozgatható. Ezáltal is sok zűr-zavarnak és félreértésnek elejét lehet venni.

Bálint Endre.

Székely Társaságok Szövetsége.

Az erdélyi hírlapíróknak városunkban augusztusban tartandó gyűlésére vonatkozólag a következő levelet vettük:

Igen tisztelt Szerkesztőség!

Hazánk kulturális és közgazdasági fejlődésének legjobb és legéberebb munkása, minden időben legodaadóbb támogatója a magyar sajtó. Ahol miszsiót vállalt, bármily jelentéktelennek látszó kis organummal is benyomult az addig elzárt vagy elhagyatott területekre, része van a

közszellem és tevékenység irányításában s bizton elmondhatjuk azokban a sikerekben is, mik akciója nyomán fakadnak a köz javára.

Hogy mégis nagyobb eredmények nincsenek s kifejezetten az erdélyi részekben a magyar nemzeti kultúra elé szinte leküzdhetetlennek látszó akadályok tornyosulnak, annak okát nem a magyar lapok lelkesedése és jóakarata hiányában, hanem egyfelől hozzávaló anyagi eszközök elégtelenségében, másfelől pedig abban kereshetjük, hogy nincs meg különösen az erdélyrészi sajtó organumok közt az a bensőségteljes kapcsolat, mi az egységes hadviselés feltétele és ami képesítene arra, hogy a nemzetiségi akciózást mindenütt leleplezze, ellenszeréről gondoskodják, a magyar közvéleményt irányítsa, ellenségeink ellen fordítsa, megtámadott érdekek és területek védelmére tömörítse. Abban egyet kellene érteniök, bármely politikai pártárgyakhoz tartoznak is, hogy az erősebb magyarságnak a magyar állam határain belül nemcsak joga, de kötelessége is, hogy a jogosulatlan idegen áramlatnak és törekvésnek útját vágja, azért a figyelemnek ide való irányítása a sajtó elháríthatlan feladata marad mindenha.

Példát saját nemes elhatározásuk mellett azoktól a lapoktól kell venni a magyar sajtó munkásainak, melyek idegen államot alkotnak ez államban; melyek beférkőznek palotába, kunyhóba és ellenünk fordítják azok lakóinak indulatát, melyek minden más érdeket kisebbnek tartanak a faji érdekénél és mindent alárendelnek annak.

Mi magyarok erősebbek vagyunk. Velünk van a jog, a törvény és az igazság. Ezeréves hazánk kormánya s minden hatalmával kezünkben mégis vereséget szenvedünk nem egyszer. Hogy ez az állapot megváltozzék, hogy ura lehessen a magyar magának és akaratának, a sajtó pedig úgy teljesíthesse fontos feladatát, a mint ezt a mindennél előbbre való magyar nemzeti szent és sérthetetlen érdekek követelik, hogy sajtó organumaink és a sajtó minden rendű és rangú munkásai között béke, egyetértés és szeretet lakozzék, hogy következőleg egységesen léphessenek fel a közös, gonosz indulatu ellenségekkel szemben, hazafias tisztelettel arra kérjük az igen tisztelt szerkesztőséget és minden egyes tagjait, kegyeskedjék a Székely Társaságok Szövetségének Székelyudvarhelyi, a Székelyföld anyavárosában folyó évi augusztus 24-ére tervezett közgyűlésén magát képviseltetni és jövő június hó 15-ig ezen elhatározásáról elnökségünket értesíteni. Továbbá amennyiben remélhetőleg nem vonja ki magát ezen fontos cél megvalósításához szükséges tárgyalásokból, kegyeskedjék nyilatkozni, hogy a kérdést mely szempontból szeretné tárgyalatni, ajánlhat-e ezekre előadót, avagy belenyugszik abba, hogy elnökségünk gondoskodjék előadókról?

Becsés válasza vártában hazafias tisztelettel maradtunk a Székely Társaságok Szövetsége központi vezetőségének Marosvásárhelyt, 1908. évi május 24-én tartott gyűlése határozatából.

Deák Lajos,
kir. tanácsos, elnök.

Máthé József,
főtítkár.

KÜLÖNFÉLÉK.

MUZSIKÁLNÁK...*)

Muzsikálnak, muzsikálnak,
Lázban van a falunk népe,
Nagy mulatság, lakodalom
Van a község közepébe:
Egy fehérre meszelt házban
Muzsikálnak, muzsikálnak.

Piros pünkösdi hajnalára
Kinyitott a fehér rózsza,
Kinyitott a lilium is —
Oh! bár ki ne nyitott volna.
A menyasszony szűz kebelén
Elhervad az nem sokára.

Fehér rózsza, liliumnál
Csak egy arc van még fehérebb,
Csak egy ajak néma, szótlán
A többi mind beszédesebb.
A menyasszony arca fehér,
Fehérebb a liliumnál.

Csak a teste van e házban,
A szíve más vidékre szállt,
Messzi tájon egy legényre,
A kit úgy várt, epedve várt.
Hej! de az a deli legény
Csakós huszar fellegvárban.

Nagy mulatság van a házban,
Mindenki vig — egy szomorú;
Az a fehér arcú asszony,
Kinek fején a koszoru.
Hej! mikorra elhervad ez,
Ő is meghalt az új házban!

Karácsonfalva.

Demeter Dénes.

— Hihetetlen hírek.

Mondják, hogy a „Székely dalárda“ sétahangversenyén a felsőbb körök feltűnő nagy számban voltak képviselve;

mondják, hogy a Küküllő vizében a héten egy nagy cethalat fogtak, melyről később kisült, hogy csak — vad-kacsa;

mondják, hogy a mellékutcákban a járdákat már javítják és a villamos lámpákat szaporítják;

mondják, hogy városunkban a közönségnek a közügyek iránt tanúsított forró lelkesedését fagylyalattal kell lehűteni;

mondják, hogy városunk közgyűlésén éppen annyi képviselő jelent meg, mint a képviselőház legutolsó gyűlésén;

mondják, hogy a „Tóutcaiban“ vakító villamvilágítás mellett jövő vasárnap gondolaversenyt rendeznek;

mondják, hogy a fővárosi hírlapok pünkösdi számát nálunk már Urnapján is meglehet kapni.

E hírek valódiságaért nem vállal felelősséget — a szerkesztőség.

— Udvarhelyvármegye közigazgatási bizottsága tegnap azaz szerdán délelőtt 9 órakor a vármegyeház kistermében tartotta ülését Ugron Ákos főispán elnöklete alatt, mely délutáni fél 1 óráig tartott. Az erről szóló tudósításunkat vasárnapi számunkban közöljük.

— A m. kir. kereskedelemügyi miniszter Ugron Ákos főispánt a székelyudvarhely—héjjasfalvi vasutak igazgatósági tagjává nevezte ki.

*) Vasárnapi lapunkból helysükre miatt kimaradt.

— A székelly dalárda pünkösdi első napján tartotta setahangversenyét a Koronkay-kertben elég szép számu közönség jelenletében. A dalárda három szép számot adott elő gondos összetanulásban, a mi első sorban

— **A malomárok**, mely több mint egy év óta üresen állott és iszapos, bűzhödt mocsaraiból milliószámra terjesztette a bacillusokat, tegnap ismét visszakerült régi rendeltetésébe. Egész végig ki van tisztítva és most

— A budapesti m. kir. áll. felső építő- ipariskolában (VII. ker. Thököly-ut 74 sz.) a rendes szakosz-

— **Konfirmációi Emlék.** *A De-
meter* Dénes homoródkarácsonfalvi
unitárius pap szerkesztésében meg-
jelent gazdag tartalmu *Konfirmációi
Emlék* kapható *Betegh Pál* könyvki-
adónál Székelyudvarhelyt, Kossuth-
utca 31. sz.

Dicsőszentmártoni levélírónak. Égbekiáltó szellemes megemlékezését, — mely lapunk népszerűségét tűzte ki célul, — köszönjük és röviden csak az a megjegyzésünk; hogy mi nem arra törekszünk, hogy féljenek tőlünk, hanem inkább arra, hogy minél többen olvassák és szeressék lapunkat.

Kiadja : Betegh Pál könyv- és ujság
kiadó intézete.

— Könyvkötő tanulónak felvesz egy jóra való fiút azonnal Betegh Pál könyvkötő-intézetébe Székelyudvarhelyt.

Nyári menetrend.

Érvényes 1908 évi május hó 1-től.

Szv.	Gyv.	Budapest k. p. u. — Predeal — Bukarest — Palanca	Gyv.	Szv.
I-III.	I-II.	Állomások	I-II.	I-III.
820	915	i Budapest k. p. u.	750	720
1121	1112	é Szolnok	539	344
144	1247	é Püspökladány	403	117
—	218	é Debreczen	220	1040
348	211	é Nagyvárad	289	1104
827	553	é Kolozsvár	1150	559
—	937	é Dés	—	309
1016	726	é Aranyosgýeres	930	348
1048	758	é Torda	852	313
1044	750	é Székelykocsárd	900	307
458	1025	é Marosvásárhely	615	1225
1148	881	é Tóvis	812	157
—	930	é Gyulafehérvár	700	1244
—	403	é Arad	1227	632
800	1220	i Budapest k. p. u. Aradonát	1225	605
404	1000	i Arad	438	225
1056	746	i Gyulafehérvár	910	850
1206	888	i Tóvis	812	157
1289	905	é Küküllőszög	735	1253
302	911	i Küküllőszög — Parajd	648	1298
902	223	é Parajd Szováta és Korond fűrdők	105	745
127	944	é Kiskapus	656	1146
358	1257	é Nagyszeben	445	731
300	1055	é Segesvár	549	954
320	1110	i Segesvár-Sz.-udvarhely	600	917
326	1114	é Héjjasfalva	526	930
402	1150	i Héjjasfalva-Sz.-udvarhely	531	849
441	1229	é Székelykeresztúr	430	815
606	155	é Székelyudvarhely	305	700
—	—	Homoród-, Szejké-, Gergely- és Solyomssy-féle Sós-fűrdők	—	—
632	135	é Földvár Előpatak-fűrdő	313	637
712	209	é Brassó	245	546
1200	219	i Brassó	112	332
111	331	é Predeal	800	915
805	920	é Bukarest	—	—
841	305	i Brassó-Kézdivásárhely-Bereczk	159	638
1008	430	é Sepsiszentgyörgy	1241	505
1249	705	é Kézdivásárhely	1033	245
134	759	é Kézdiszentkereszt, Vénus-ásványvíz-forrás, kőbányák, lenmagolaj készítés	952	154
—	—	é Bereczk	905	1257
225	856	i Sepsiszentgyörgy-Gyimes-Palanca	1205	425
1035	500	é Málnas-fűrdő	1113	346
1114	610	é Tusnádfűrdő	1033	321
1148	658	é Csikszéreda	903	223
1242	831	é Mádfalva	824	151
115	900	i Gyimes	520	—
336	306	é Palanca	—	1002
346	346	i Mádfalva	755	150
200	946	é Gyergyószentmiklós	500	1020
440	1230	—	—	—

Uj magyar lemezek! Legujabb
Scala felvételek!

Grammofon hanglemezek kicserélése!

Bármely gyártmányu kemény gummi lemezt, a „Columbia“ kivételével teljes eladási értékben visszavesz — három uj „Scala“ lemez átvétele és fizetése mellett:

BETEGH PÁL

könyv- és zeneműkereskedése

:: Székelyudvarhelyt. ::

Két oldalas kis lemez 3 K 50 f,
Nagy lemez . . . 6 K — f

A „Scala“ lemezek a legjobbak.

Tüzifa eladás.

Egy kocsí kitünő fiatal felvágott bükk tűzifa, házhoz szállítva, bármely időben 10 koronaért kapható Fábán József gőzfűrészében Székelyudvarhelyen.

6248—908. tkvi. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. igazságügyminiszter 1906. évi július hó 6-án 14114—906. sz. alatt elrendelte, hogy a székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint tkvi hatósághoz tartozó Székely-Magyaros község tjkvében felvett mindazon ingatlanokra nézve, melyekre az 1886. évi XXIX. t.-c., az 1889. évi XXXVIII. t.-c. és az 1891. évi XVI. t.-cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatban a telejkönyvi bejegyzések helyesbítése fogatosítottassék.

E célból a helyszini eljárás Székely-Magyaros községében 1908. évi július hó 15-ik napján fog kezdődni.

Ennélfogva felhívatnak:

1. Mindazok, kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a kiküldött bizottság előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

2. Mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírássra a 1886. évi XXIX. t.-c. 15—18. és az 1889. évi XXXVIII. t.-c. 5, 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, vagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezményétől is elesnek. És:

3. Azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Székelyudvarhelyt, 1908. évi június hó 6-án.

Gyarmathy Ferencz,
kir. törvényszéki bíró.

Ényképészeti

szárazlemez, kartonok, előhívó és rögzítő-fűrdők fényképészek és amatőrök részére legjobb minőségben kaphatók

BETEGH PÁL

KÖNYVKERESKEDESBEN
Székelyudvarhelyt.

Rigler József Ede fotoipari
osztályának elárúsítása, A. d. r. a. v. d. j. e. g. y. e. l.

Nyomatott Betegh Pál könyvnyomtató intézetében Székelyudvarhelyt 1908.

— Hallotta kérem a legujabb találmány hírét?
— Mi legyen az?
— Nincs többé csunya cipő, sem rossz ut! Aki a most feltalált

ALUMINIUM alsó féltalppal

készített cipőt, nem érez nyomást, talpán bőrvastagodás még a legrosszabb uton sem lesz, mert a cipő uj formáját mindvégig megtartja.

— Hiszen akkor folyton új cipőnk lesz!
— Természetesen, mert az ilyen cipőn ránc akkor sem képződik, ha bármilyen bő, a láb alól ki nem fordul, a bőr sokkal tovább tart, mert a fémtalp állandóan simán tartja.
— Jó járás esik benne?
— Hogyne! A cipő alapzata puha paraffa; nyáron sokkal hűvösebb, télen melegebb, mint a régi rendszerűek.
— És hol lehet ezt az ideális cipőt megrendelni?
— Nevetséges kérdés! Hol és kinél lehetne másnál, mint az előkelő:

Orbán, Nagy és Tamás

cipőkészítő cégnél Székelyudvarhelyt,
Kossuth-utca 2. szám. (Flórián-ház.)

— Igaza van. Ezt én is tudhattam volna, hiszen e számtalan kitüntetésben részesült szolid cég legnagyobb gondot fordít mindennemű cipő készítésére. Gyerünk még ma rendelni akarok azokból a pompás cipőkből.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

BÉLYEGZŐK

megrendelésre mindenféle kivitelben bárhova a legpontosabban szállítatnak Betegh Pál könyv-, papír-, író-, rajz- és zenemű kereskedéséből Székelyudvarhelyt.

Szám 593—908 kj.

Szentegyházassalvi körjegyző.

Bolt- és korcsmahelyiség bérbeadás.

Alólírott község előjárósága közhírré teszi, hogy az állami utmentén lévő s tulajdonát vépező bolt és kocsmahelyiség a legtöbbet ígérőnek 1908. június hó 18-án délután 2 órakor a községházánál haszonbérbe fog adni 3, esetleg 6 évi időtartamra. — Kikiálltási ár 200 korona. Megjegyeztetik, hogy az italmérési engedély elnyerésért a kellő intézkedések megtétek. Kápolnásfalva, 1908. május 31-én.

Both Lázár, bíró.

Menyhárt János, kjegyző.

Hengerműmalom megnyitás!

Ezennel értesitem a t. örlető közönséget, hogy Székelyudvarhelyt (a vasúti állomással szemben) a Bethlen-utca és Bálint-utca sarkán levő saját telkemen műmalmomat modern automatikus gépekkel teljesen ujonnan, minden kíváncsnak megfelelően felszerelve, megindítottam.

Automatikus műmalmomban mindenféle gabona örletetik. A buza tisztítása otthon felesleges, mivel a legüszkösebb gabonát is legjobban és legtakarékosabban kitisztítja, miután az által a liszt erősebb és világosabb színt nyer. Minden t. örlető becses tudomására hozom, hogy a műmalmomban készült liszt feltünően szaporul az örletés után, ennél fogva a t. örlető közönség érdekében áll, hogy többféle lisztnek, az örletési zavarok kikerülése végett, üres zsákokkal is rendelkezzen. Biztosítom előre is az igen t. örlető közönséget, hogy nálam az előállított örleménnyel, valamint a tisztességes vámolás tekintetében meg lesz elégedve.

Szíves pártfogását és támogatását kérve, vagyok tisztelettel

Ágoston Béla, műmalom-tulajdonos.

A gabona-neműek be- és hazaszállítására a t. örlető közönség részére fogatot tartok.